

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Spes residua in Pandoræ pyxide.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

SYMBOLVM VII.

Pandoræ dolosa Pyxis.

Hesiodus. Pausanias. Natalis Comes Mythologia lib. 4. c. 6.

Ethicè.

1. Spes in Pandoræ pyxide residua. 2. Uxor mala. 3. Prudentia, præsettim in uxore ducenda.

Post hominem à Prometheo è luto efformatum, Jupiter, ut meminimus, audaciam furti cœlestis plexurus, Vulcano imperavit, ut simili ex materia effigiem mulieris effingeret. Quod ubi factum, Dij pro suis quisque opibus eam ornare jussi sunt. Prima omnium Miner-va animam sensu carenti staturæ impertivit; ceteri Dij alius aliud contulerunt: Venus formam, Pallas sapientiam, Apollo Musicam, Mercurius eloquentiam; eamque *Pandoram*, hoc est, *omnium donum* appellârunt. Hæc à Jove pyxidem accepit, omnium malorum plenam, quæ debebat in orbem terrarum effundere. Principiò ad Prometheum adducta, in uxorem ei offerebatur. Sed is pro sua prudentia insidias veritus, & pestem latere suspicatus, tam mulierem, quam donum recusavit. Igitur formosa nympha, ad *Epimetheus*, fratrem Promethei, se contulit, seque ac munera sua obtulit. Mox rapuit hominis incauti oculos venustas feminæ: rapuit blanda comitas, quâ vasculum auro & gemmis distinctum, in arham & dotem ostentabat. Quid multis? placet puella, puellaque donum. Sed vix in manus accepit pyxidem, vix aperuit, cum malorum genus universum inde evolavit. Vedit, indoluit, illicò clausit, sed tamen serò. Erupit in terras, quidquid pestium intus erat abditum. Sola *Spes* hærebat in fundo; hanc, ne claberetur, commodùm retinuit; nec diu post sensit calamitates, quas cum eleganti uxore domum duxit. Ingemuit quidem crebrò imprudentiæ suæ; sed, quod in adagijs est, *malò acceptò serò stultus sapit.*

Ethica.

- I. (a) Hanc Pandoram aliqui non immeritò ad Evæ historiam referunt, quæ omnibus naturæ & gratiæ dotibus ornata, ubi vetitum possum

(a) *Spes in Pandora pyxide residua.*

mum admordit, & donum exitiale marito porrexit, omnium malorum iliadē in orbem invexit. Hinc illæ mortalium lacrimæ: hinc tot animarum naufragia, & commune exitium, nisi pro sacra anchora, aut confractæ navis tabula, relicta fuisset pænitus, & spes placandi Numinis.

II. (b) Ingeniosè hanc ipsam Pandoram ad mulierum arrogatiā & fraudes transferas. Malè viro! si uxori accedant dotes, nobilitas, census, forma, facundia; simul enim cum his Superbia limen subit & perfidia. Satyricus dentem stringit: Juven. Sat. 6.

Malo Venusinam (c) quām te Cornelia, Mater
Grachorum, si cum magnis virtutibus adfers
Grande supercilium, & numeras in dote triumphos.

Idem ibidem caveri jubet à femina, plus æquo sapiente.

Non habeat matrona, tibi quæ juncta recumbit
Dicendi genus, aut curtum sermone rotato
Torqueat enthymema, nec historias sciat omnes.

Aut quæ

Committit vates, & comparat inde Maroneum,
Atque alia parte in trutina suspendit Homerum.

De divitijs addit:

Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil,
Cùm virides gemmas collo circumdedit, & cùm
Auribus extensis magnos commisit elenchos.
Intolerabilius nihil est, quām femina dives.

De insidioso Pandoræ munere suprà audivimus Horatium. Quis nescit; primæ feminæ pomum in quas miserias nos præcipitârit. Nimirum omnium ferè calamitatum autores mulieres viris extiterunt. Sive ament, sive oderint, timenda sunt. Cùm maximè blandiuntur, maximè insidianter. Per illecebras sibi aditum faciunt ad nocendum.

timeo Danaos & dona ferentes.

Ait quidam apud Maronem 2. Æneid. Sed nulla peræque dona timenda ac muliebria. Primæ feminæ donō, quod dixi, adhuc morimur. Nemo fidat; ubique Pandoræ pyxides suas ad fallendum instruunt. Quoties fit, ut adolescentes, ætate florentes, morbis incognitis, absumentur, quia munusculis amatorijs incautè capiuntur. Sic Medea misit Creusæ, uxori à Jasone superinductæ, scriniolum, è quo subitò pro-

D 3

rumpens

(b) Vxor mala, (c) Pauperem & ignobilem ex Appulia.